

DRAPEDUL

Săptămânal independent

Inseris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

200.—

Albu și anci, industriei, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOI

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-91
Timișoara, Str. Eugen de Savoye Nr. 6.

entră solidaritatea noastră

că neromâni nu cumpără de căt dela cei de un sănge cu ei.

O investigație mai cu deamănuntul ne-a oferit aceeași situație: români cumpără de ori unde, fără a avea în vedere etnicul comerciantului; ceilalți, însă, nu tot așa. Ei se indreaptă numai și numai la ai lor — de aceeași credință și de același sânge.

E nevoie să mai accentuăm, că aici, în acest fapt, stă totată slăbiciunea noastră, adică în vinovata aceasta lipsă de solidaritate, de conștiință clară a spiritului de corp etnic?

Nu e nevoie — dar totuși se cuvine remarcată, căt de des, mai ales în vremurile actuale, când întărirea de ori-

unde a elementelor românești, sprijinirea lor necondiționată se cuvine să formeze o piatră de unghiu a consolidării noastre; remarcată și trămbiță pe toate căile — până ce doar vom ajunge la acea trezire de conștiință și la acel imperativ național, în virtutea căror romanul să sprijine pe roman: oricum, în centrul orașului — nu vizitatorii decât dinține români — și foarte puțini, îii în toate domeniile de ac-

români. Concluzia lui era

mul și prin neam, țara, tărilia ei în veacuri.

Iată problema de o importantă capitală care se pune astăzi pentru noi români, în toată țara, dar în special aci la granițe, unde comerțul ne aparține în mică măsură, dar unde massa cumpărătorilor o formează numai elementul românesc, majoritar în toate satele.

Dacă noi suntem cei mai mulți cumpărători — de ce nu am cumpără tot dela ai noștrii?

Ce infloritoare ar fi situația românului și ce lecție de dragoste pentru neam am avea prilejul să oferim tuturor — dacă romanul ar îmbrățișa pe roman în orice schimb de interes!

Aveam o datorie supremă de conștiință să o facem, fiind că sprijinul și puterea țării noastre numai pe noi se rezumă — și în vremuri de pacă și în cele de restrîște.

Imboldul sublim al frăției sfinte între noi din acest principiu trebuie să pomenească și tot pentru acesta trebuie să ne determine, ca un imperativ al vremii de față și al viitorului: romanul să îmbrățișe numai pe roman.

gh. b.

1 Mai, ziua bucuriei muncitorești

Câtă deosebire, printre zilele de 1 Mai de odinioară și luminoasa zile ce se vădește anul acesta.

Intr'un cadru de armonie și nădejdi generală, — ziua de 1 Mai se va sărbători poate căteva zile — intrădevăr românește în armănie generală.

Delegații breslelor de meseriași, funcționari particulari și lucrători din toată țara se vor întunji cu acest prilej într'un congres general la București.

Iată, dar, că cinstirea zilei ce simbolizează cea mai înaltă virtute a omului, — munca se face printr-o adunare unde vor vorbi reprezentanții muncitorilor ce activează cu credință pentru Țară și Rege.

Congresiști întunși pe bresle, vor discuta apoi problemele ce-i interesează.

Înainte vreme, sentimentul politic și religios, — erau răduite pe acel doilea plan în sufletul muncitorului român.

Acum Ministerul Muncii a trimis o adresă Sf. Sinod prin care solicită dispoziția, că, la cererea muncitorilor, de 1 Mai să se facă la toate bisericile din țară slujbe religioase pentru ei, la cari vor assista delegații breslelor de funcționari, meseriași, lucrători, precum și reprezentanții autoritaților.

Este bine să se accentueze pe adăvărul că muncitor este nu numai lucrătorul de fabrică, ci orice român, care lucrează devotat, în cadrul organizat al Statului.

Anul acesta, în ziua de 1 Mai, se va sărbători întrădevăr învățarea muncitorilor români, — va fi primul congres al breslelor unde muncitorii din toată țara vor recunoaște binefacerile nouului regim, — treând în revistă legile înfăptuite de la 1 Mai 1938, până la 1 Mai 1939.

Si doar nu sunt puține aceste legi și nici de minimă importanță.

Aruncând un an de ziua muncii, d-l ministrul Ralea a anunțat în cadrul Academiei Comerciale că din bucurie a lunei iunie expoziția „Muncă și Voe Bună” va oglindii în chip mare toate înfăptuirile românești pe tărâmul muncii.

Iată de ce ziua de 1 Mai de anul

dintră va reprezenta prima mare

acelașă luna de bucurie a lunei muncitorești.

Inițiativă d-nei General Gr. Marinescu pentru ajutorarea orfanilor

Doamna Maria general medic care în vremuri turburi nu au de N. Marinescu a lansat cu două nișări un ajutor, credem că apelul doamnei general Marinescu se va bucura și de acum înainte de acea frumos succes.

D. ministru Băran la Timișoara

Sâmbătă, a sosit la Timișoara d. dr. Coriolan Băran, subsecretar de stat la ministerul de Interne, insotit fiind de șeful d-sale de cabinet, d. dr. Ioan Porumb.

In gara locală, d-lui ministru dr. Coriolan Băran i s-a făcut o frumoasă primire, în prezența capilor autoritaților locale, în frunte cu Excelența Sa dr. Alexandru Marta, reșidentul regal al Timișoarei, și a unui numeros public.

D. ministru dr. Coriolan Băran, să în Timișoara.

„tată” care se luptă să-și alunge fiica pe drumuri

Un senzational proces în fața judecătoriei mixte din Arad

Acasă, la fiu lui, trimetea regulat scrisori duioase, sfătuioare și pline cu numele lui Isus și cu binecuvântarea Domnului, aproape după fiecare frază. Își însoția duioșia cu spiritul religios la care se convertise. Li recomanda să-și înfrumusețeze gospodăria, căci a lor este, fiind că el, bătrân cum este, nu se mai trudește decât să obțină pe Isus Domnul — și totuși avea din Micălaca le-o lasă lor. Lua de martor pe acelaș Domn Isus la promisiunea pe care le-o transmitea prin slove de peste ocean.

Însă, acum un an, moșul se reîntoarce în țară, la Micălaca, la fiica lui. Fără nici o explicație o invită să părăsească casa, cu tot cu bărbat, și să plece la Sâmbăteni, căci el vrea să trăiască singur, în casa lui, fără ei.

Casa, însă, nu mai era acelașă pe care o lăsase — și pe care, precum se știe, au dus-o în 1932 apele umflate ale Mureșului. O ridicaseră din nou fata și ginerele lui, cu truda grea a mâinilor și cu sudoarea cinstită a fruntașii — nu trăind din escroche-

ria spirituală cum trăise el în America.

Fără pic de suflet, încrengătul baptist a încrecat să-și alunge cu forță copiii din casă care acum o foarte puțină parte îi se mai cuvine lui. Prioritatea proprietății este a fetei și ginerelui său.

Si a plecat el din casă, refuzând să stea cu copiii lui.

Acum își caută dreptatea, pe care crede că o are, la ușa judecătoriei din Arad, unde se judecă cu fata lui.

I-am văzut acum câteva zile la judecătorie. Moșul este părul alb ca fuiorul; fata, căutându-și bărbatul pe front, în timpul războiului, a suferit un accident, în urma căruia i s'a amputat un picior — și are unul de lemn, cu care își trăște zilele, trudite.

(Continuare în pag. II-a).

Informații

D-l Armand Călinescu, președintele Consiliului de Miniștri a primit următoarele telegramme:

In aceste momente critice în limita mijloacelor noastre am hotărît toti hogii (preții) musulmani în număr de 110 din cuprinsul județului Constanța, să contribuim cu câte 100 lei din salariile noastre pentru înzestrarea armatei, operă ce se infăptuiește sub ochii vigilienți ai M. S. Regelui. Știm că această contribuție este mică dar dacă e nevoie pentru apărarea ho-

CORSO Cinematograf de premiere Arad. Telefon 21-65

Prezentă
cea mai mare și mai senzațională realizare

„Vulturul negru”

Un film unic... Un film gigant... Un spectacol mare... Lupte eroice cu cazații dela Don. Jurnal Paramount. Reprezentări: 5, 7.15, 9.15. La 3 preț redus.

Cinema Scala Arad
Cinemato graful filmelor mari
Telefon 20-10

Luni

Victoria

Suverana Angliei
cu părți TEHNICOLORE
cu

ANNA NEAGLE,
ANTON WALBROOCK

Repr. 5, 7.15 și 9.30
Luni de la orele 11.30 și
3 p. m. cu prețuri reduse

U R A N I A
Cinemato graf de Premiere
Telefon: 12-32

Cel mai grandios film francez realizat până azi

Emile Zola: Bestia Umană

Jean Gabin și
Simone Simon
Luni 11.30 și 3. Luni la
ora 3 matineu cu preț redus.
5, 7.15 și 9.30

Numai pentru adulți

**CABARETUL
„CORNUL VÂNĂTORULUI”
ARAD BAR**

Program
pe luna Mai 1939

Daniloff Duo
Margareta Pop
Măceanu K-tty
Popp Carola
Leonardt Clariș și
Paraschiva

Noutate! Atențune!
A sosit orchestra
FUGYURA - PETICA
și Musical Sisters
acordeoniste

tarelor întregite odată pen- tru totdeauna, noi, români mahomedani cetățeni loiali, vom da și sufletul.

Primiți, Domnule Ministru asigurarea deosebitei noastre consideraționi.

Suma va fi expediată Ministerului Armatei, Direcția Inzestrării în numele Clerului mahomedan din județul Constanța.

(ss) MUSTAFA AHMED
Muftiu Județului Constanța

Adunarea Inginerilor din România A. I. R. cu sediul dum în Calea Victoriei 86, intruți în a 120 adunare generală ordinară, vă transmite respectuoase urări de sănătate pentru grija ce purtat tuturor concetătenilor a cestei țări, organizați în Frontul Renașterii Naționale, singura chezăsie de munca și ridicare a Țării noastre.

Președinte (ss) Ing. NIC. Z. POPESCU

Funcționarii și muncitorii Salinelor Ocenasugata împreună cu locuitorii comunei au donat pentru înarmarea țării sumă de lei 30.000 (trei zeci mii depus Prefectură Maramureș; așteptăm ca gestul nostru să fie imitat și de celelalte saline.

Directorul Salinelor și Primar, (ss) ing. BULAT.

Muncitorii din Timișoara, fără deosebire de originea lor etnică, membri ai Breslelor Metalurgiști, Minerii, Tipografi, Legători de cărți, Pieleari, Lemnari, Constructori, Ospătari și Porturi din Ținutul Timiș, intruți în adunarea festivă de inaugurarea sediului lor, ținem să vă transmitem respectuoasa noastră stima și admirăție pentru înțelepciunea și energia depusă de Excelența Voastră în serviciul Statului, re stabilind increderea în viitorul Țării și unitatea națională atât de necesară în imprejurările de azi. Drept recunoștință vă asigurăm de intreg devotamentul nostru și vă promitem că vom contribui tot mai mult prin propășirea și consolidarea ūbelei noastre Patrii. SĂNATE!

Președintele Adunării:
(ss) PETRU MIHAİLĂ

Membrii Băncii populare „Muncitorul” din orașul Buzău, intruți în adunarea generală, convinși că în acualele vremuri pline de în-

grijorare când dușmanii din afară vor schimbarea hotărelor țării noastre și micșorarea patrimoniului nostru național făcut cu atâta jertfe găsind că singurul mijloc de apărare este armata țării și întrunirile de orice fel puse în serviciu apărării noastre, socotesc momentul cel mai potrivit a da din bunul lor adunat cu multă trudă la această bancă sumă de lei 10.000 pentru întărirea frontului de Vest, întărirea granitelor țării noastre, înzestrarea armatei cu tot ce-i trebuie și mai ales înaltă înțelepcuire a Majestății Sale Regele Carol II și a conducătorilor actuali vor putea face față cu prisosință oricărora pericole ce s'ar ivi.

Preș. GABR. NEGULESCU
Contab. GH. CIOLAN.

Obișnuință

Casierul unei bănci, doarind să-si pue hărțile la zi, a întârziat mai mult în bancă. Nică n'a auzit în tocul lui crului cum un bandit a pătruns înăuntru.

Intr-o clipă a fost lângă el cu revolverul întins:

— În hărții sau monedă metalică? Întrebă din obișnuință casierul.

Recomandație proastă

— Ultima proprietarcă, când m'am mutat, a plâns ca un copil...

— Da?... Atunci plătiți-mi chiria înainte...

A înțeles

Tata socrul, către ginere: — Fiica-meă știe să gătească tot așa de bine cum cână la pian.

— Nu e nimic. Voiu cum să păra un radio și vom mâncă la restaurant.

Codul firesc

— Cu ce se pedepsește bigamia?

— Cu două soacrel.

Mumia

Vorajind în Egipt, P. fu dus la un muzeu din Cairo, unde ghidul îi arăta o mumie celebră.

— Această mumie reprezintă o tânără principesă care a trăit în anul o mie o sută.

— Înainte sau după Crist?

— Toată istoria Egiptului se placează înainte de Cristos.

— Știi, dar am impresia că mama asta e cam proaspătă, din cele care se fabrică la Lipsca.

Radiodifuziuni germane în limbi străine

BERLIN. — Urmând exemplul Angliei și Franței, cari după cum se știe, transmit stiri prin radio în limba germană, de mai multă vreme, a început decurând și Germania să difuzeze stiri prin posturile dela Colonia și Hamburg, în limba engleză. Transmitisiunea engleză a acestor posturi se face între orele 20.15 și 20.30 și încă odată între orele 22.15 și 22.30. Aceste transmitisiuni în limbi străine se vor spori acum prin altele în limba arabă și în limba africană, care se vorbește de majoritatea populației din Uniunea sud-americană. Transmitisiunile în limba arabă se fac la ora 17.45, iar cele în limba africană la ora 20, de către diferite posturi germane cu unele scurte. Este prevăzută o altă sporire a transmitisiunilor în limbi străine, după cum va fi nevoie.

Un „tată” care se luptă să șealungea pe urmări (Urmare din pag. I-a)

Era jalnică pâra tatălui în contra fiicei, dar o susțineau cu toată căinoșenia sufletul pe care i-a infiltrat-o în suflet baptismul, sectă care diformea — ca oricare altă — sufletul românilor noștri.

Baptistul predictor din Micălaca — azi predică în Micălaca — susține, cu puterea care-i însuflată de diavol, ca fata lui să plece din casă, oriunde, pe drumuri, să nu mai vadă. De ce? Fiindcă aşa vrea el. Ca tată? Nu. Ca diavol.

v. d.

I m p r i m é e m o d

Vara ce se aproape aduce griji-le sale, dintre care îmbrăcămintea să pe primul plan. Aduce în special doamnelor, fiindcă în zilele noastre femeia trebuie să-și aleagă hainele în așa fel, că să fie elegante și după o purtare mai îndelungată, să dea impresia celor bine îmbrăcate. Firma Moțiu din Piața Avram Iancu și-a asortat cu pre-

cauțiune depozitul cu imprevedență din nou modern, la dispoziția clientelei în sortiment. Si dacă mai că și din prețurile ieftine acordă încă o reducere de 10%, înțelegem că se poate îmbrăca bine cu bani puțini. Înțelegem cum își menține de concurere această firmă.

S A P T Ā M A

E V E N I M E N T E I n t e r n e

— Rozalia Ruderna din Cernat-

Brașov, impresionată de faptul că o înșeala bărbatul, și-a supratrat copilul și l-a îngropat în pomică. Mama denaturată a fost denunțată jandarmilor de însuși soțul ei.

— Cabinetul 3 instrucție din București a trimis în judecată pe fostul medic șef al Craiovei, Ion Dogaru, care prin fraudă reușise să ajungă în postul de medic șef craiovean, pentru delictele de uz de fals continuat, port ilegal de titluri academice și fals în declarații. Să dovedit că Ion Dogaru a uzat de un certificat fals, cu ajutorul căruia a obținut titlul de doctor în medicină.

— Doi tineri din Brașov, după o mică cișinare de Sf. Gheorghe, mergeau, noaptea târziu, spre casă. În str. Morii în dreptul căzărmii vânătorilor de munte, au fost atacați de cățiva însă. Unul din agresori a măruit, temeinic, cuțitul, răñind grav pe unul și omorind pe altul, „Homo homini lupus”.

— Primăria Aradului a donat Academiei Române documentele numite „Arhiva Csányi”. Documentele privind administrația Ardealului în trei ani: 1848-1849 și cu o valoare neșteuătă în legătură cu revoluția lui Avram Iancu.

— În nebunia vizitei, o domnișoară din Deva, care conducea mașina prin Brașov, a lovit violent pe un bătrân înfericat, aruncându-l la cățiva metri, cu capul spart și cu un picior fracturat. Sărmănat clercer!

E x i e r n e

dică răboiul trebuie să aibă poziția toate mijloacele posibile.

— Fostul rege al Spaniei al 13-lea va intra în poartă bunurilor sale, pe le confiscate regimul republican.

— Din izvor informat să știi că mareșalul Petain, dorul Franței în Spania, a din partea contelui Jordanastru, al Afacerilor Străine următoarele asigurări:

1) Defilarea victoriei va avea loc la Madrid la 15 Mai.

2) Toți voluntarii Italiei vor părași Spania și să se întâlnească în sfârșitul lunii Mai.

3) Franco acordă ceea ce inseamnă menținerea democrației și păstrarea oamenilor liberi, libertăți de acțiune în cazul unui răboi european.

— Cercurile franceze subliniază, că, după rezultatele satisfăcătoare obținute la Berlin cu privire la recunoașterea frontierelor României, valoarea garanției anglo-franceze, care, fiind unilaterală, îngăduie guvernului român totă libertatea în acțiunea sa diplomatică înzândând securitatea desăvârșită a țării. De asemenea și ziarele engleze accentiază cu deosebire această temă.

— In Anglia, introducerea serviciului militar obligatoriu continuă și pe primul plan al actualității. Toate cercurile politice engleze sunt tot mai convinse că, spre a fi eficiente, politica ce trebuie să impieze moartea.

Viața economică sănătoasă

Avea la îndemâna câteva date din viața economică și financiară, care merită să fie menționate, fiindcă ele glăsuiesc mai mult decât orice despre starea de prosperitate a României.

Să știe că involburările internaționale au creat în toate statele europene o atmosferă foarte puțin prielnică plasamentelor de căpătări. În unele țări, depunerile particularilor au fost ridicate în chip masiv, atât în Septembrie anul trecut, după prima criză cehoslovacă, cât și în Martie anul acesta după anexarea Boemiei și Moraviei. Nu mai vorbim de politica de securitate a aurului aplicată chiar oficial și mărturisit de către guvern.

Două treimi din aurul Olandei a fost dus în America. Peste 50 la sută din rezervele de aur ale Băncii Naționale Belgiene deasemenea au fost transportate în Statele Unite. Recent, o astfel de măsură a luat și guvernul Marii Britanii transportând în New-York o cantitate de aur în valoare de 10 milioane lire sterline.

In această atmosferă, atât economia românească, cât și piața financiară fac excepție printre mare încredere ce se păstrează în soliditatea instituțiilor noastre și în politica economică a guvernului.

Criminalii dela Zărind au fost trimiși pentru executarea condamnării

Aradul cunoaște crima monstruoasă a celor doi criminali dela Zărind: Grigore Corpas, și Maria Curta, care și-au ucis, într-o noapte de demență, proprietul lor copil, învingându-i furca de fier în spate. Copilul era bolnav în pat — și din cauza febrei, aiura. Maria Curta, concubina lui Gr. Corpas, în isteria ei sectară, a crezut că pruncul este pătruns de diavol. Si ca să evite, spunea ea, pe diavolul încarnat — ucise într-un chip barbar, cu o cruce imposibil de descris, pe copil, ajutată și de Grigore Corpas, unabolic.

Criminalii au fost judecați vara trecută de Curtea Criminală din Timișoara și condamnați: Maria Curta, ca autoră principală a crimei, la 25 de ani muncă silnică, iar Grigore Corpas la 15 ani muncă silnică.

Maria Curta, încă de astă toamnă, a fost trimisă pentru a-și executa pedeapsa la închisoarea de femei Mislea din județul Prahova. Aflăm dintr-o sursă demnă de crezut că această femeie criminală a rămas o umbră infioratoare. O urmăresc, desigur implecabil, furile și viermele neadormit al conștiinței păcate.

Grigore Corpas, care a fost adus între timp la penitenciarul Arad, a fost expediat Miercuri cu ambulanța penitenciară la închisoarea Ocnele-Mari din județul Râmnicul-Vâlcea, pentru așa execuție 15 ani de muncă silnică.

Sentințele ambilor criminali, deși au declarat recurs, vor rămâne definitive.

Pedeapsa lor nu e mare în raport cu groznicia crimei pe care au comis-o.

c. d.

Rezultate în politică externă

Călătoria pe care o întreprinde d-l Grigore Gafencu în străinătate, vizitele oficiale în capitalele europene și conversațiile cu factorii răspunzători ai politicii externe din principalele state, sunt continuarea firească a acțiunii diplomatice pe care a desfășurat-o țara noastră în ultimul timp.

Din comentariile cu care însoțește presa străină relatăriile asupra vizitelor și cunovorbiilor diplomaticale ale ministrului nostru de externe, se desprinde această notă generală, de bună apreciere, care trebuie să ne măgurească.

Într-o vreme în care era mai oportună decât oricând afirmarea a cestiei dorință de pace, politica noastră oficială, care împărtășea sentimentul unanim al țării, a corespuns așteptărilor noastre de destindere, pe care opinia publică din toate țările le-a respins.

Pentru împrejurarea, nedorită de noi, că nu va fi înțeles sensul esfuerțului nostru pentru pace, am fost pregătiți ca să apărăm, cu propriile noastre forțe, existența națională a țării. Din fericire, această împrejurare nu s'a produs.

Astfel, mișcarea depozitelor spre lucrare este în plină creștere. În 1934 s'au înregistrat depuneri de aproape 8 miliarde lei. În 1937, depozitele s'au majorat la 9 miliarde jumătate. În primele trei luni ale anului 1939, rezervele particularilor depuse la bănci sunt de 12 miliarde lei.

Avea deci un flux considerabil de fonduri, ceea ce dovedește că atmósfera știrilor n'a influențat cătușii de puțin starea susținută a depozitelor și în loc să-și retragă depozitele, din contră și le-au majorat.

Cea mai mare parte din depunerile aparțin micilor economii țărănești. E un fenomen ce ne îndrepătășește să-l privim sub un dublu aspect îmbucurător. Înțâi, se face dovada că avem o țărănească ce nu se lasă tărănată în incertitudini, vânzând în organizarea financiară a țării cele mai temeinice garanții de securitate. În al doilea rând, cifrele ne destăinuiesc o prosperitate substanțială în mijlocul satelor noastre. De unde până la legea conversiunii țărani în bună parte trăiau din împrumuturi de consumație, ei astăzi fac economii la bănci, deținând în cifra globală a depunerilor peste 50 la sută.

In această atmosferă, atât economia românească, cât și piața financiară fac excepție printre mare încredere ce se păstrează în soliditatea instituțiilor noastre și în politica economică a guvernului.

„Lecție de fizică experimentală”...

Profesoara de limba franceză Margareta Enășotu descoperi pe o elevă, cu față plecată sub bancă, absentă dela lecție, în flagrant delici de adulter didactic. Cita „Aventurile Regelui Pausole” de Pierre Louys, în franțuzește. Drept pedeapsă — deși, în ora de franțeză, tot la franceză citea — carte a fost confiscată, drept o carte străină, extra-scolară.

Acasă, profesoara, într-o pasionață insomnă, o noapte întreagă citi cartea licențioasă a lui Pierre Louys, plină de trupuri goale și tinere, de aventuri carnaile, de care se ingrozise conștiința didactică a profesorrei — dar nu și trupul ei Tânăr, care se infioră și se cutremură sub boldul descrierilor nudiste ale lui Pierre Louys. („Cazul” îl reproduc după memorie, din „Fata din Zlatan”, romanul dulce al d-lui Ionel Teodoreanu, volumul intitulat „Scandalul”).

Consecință? Tânără profesoară își comandă dela Paris toată opera lui Pierre Louys. Era palpitantă — și comunica vieții odrecum o savoie.

Nu fără o legătură cu realitatea amintesc, aici, întămplarea descrisă în „Fata din Zlatan”. Deună, o elevă din cursul superior al unuia din Banat se trudea de necaz rezumând, la indicațiile profesorrei ei, „Candide on l'optimisme” de Voltaire. Cu chin-cu-vai, îsprăvise rezumatul. Totuși, deși altă lecție o așteptau neîncepute, eleva se topea de farmec transcriind pentru filele ei de carnet intim, extra-scolar, câteva pasagi.

Iată-le, în traducere, fragmente:

„... Cunegonda, plimbându-se pe deseja situația era umbră de întângă castel, văzu pe Pangloss (das deciziunea dacă noaptea Sâmbălet călău ei de filozofie, n. n.), între sau aceea a Duminecii apărindu-se vechii sau noi legi. În ce mă privește pe mine, „j'ai résisté jusqu'à présent à tous les deux” — accentuat, înțesent, Cunegonda.

Ne oprim aici. Ne gândim și credem că comentariul ar fi oarecum de prisos — deși rândurile noastre încheierea și înțâlnuirea lor, în aparență ar fi lipsite de unitate. O extensiune mai amplă nu li se poate da — și întrucate e ușor de înțeles.

Totuși, între profesoara de franțeză din „Fata din Zlatan”, care

nădărăca ca o elevă să citească proza lui Pierre Louys, dar ea îl rându-i își sacrifică noaptele descrierii rândurile ei de lascivă desfătare, și între eleva care a primit dela altă profesoră să rezume pe „Candide” — năsă părun că este o mică și nu incidentală asemănare.

Desprindem, două laturi ale problemei. În românește, avem cătiva — și dintre cei mai buni — scriitori care au fost puși la index.

De exemplu: Tudor Arghezi, Cocea, Barnouschi și alții pe care ele îi prinse innocent mâna... gurile lor s'apropieră... ochii lor se lopează după memorie, din „Fata din Zlatan”, romanul dulce al d-lui Ionel Teodoreanu, volumul intitulat „Scandalul”.

Altul și mai semnificativ:

... și eu te apărind amândoi în comun; evreul își rezervase pentru el Lunea, Miercurea și ziua sabatului, și închizitorul cetealăzile ale săptămânii... Aranjamentul acesta nu era „fără certuri, căci — continuă Cunegonda — a-

scris în altă limbă?

Credem că francofilia nu se poate confunda, în educația, cu texte licențioase, de conținut imoral.

Sau atunci să se deschidă barierile și pentru „Icoane de lemn”.

„Pentru un petec de negreță” și altele din literatura noastră.

SECUNDUS

O surpriză a doamnelor elegante

Afluenia magazinelor de modă a fost totdeauna o surpriză plăcută, dând posibilități largi de assortiment și calitate, pentru doamnele elegante. De data această, îmbogățirea seriei magazinelor de modă înseamnă și un mare progres în arta estetică feminină. Dl. Medrea Mara, care deschide în curând în Bulevardul Regina Maria 16 un nou și modern magazin de modă pentru doamne, este un specialist cu practică de peste două decenii, un iuscuș critic al catorilor și ansamblului тоatei, cunoșcut de-o mare parte a doamnelor din Arad. Cu marea sa experiență dl. Medrea a reușit să-și asigure exclusivitate de mărfuri din ultimele creații, prin care pune la dispoziția clientele un vast și select assortiment. Amabilitatea în serviciu, prețurile modeste și promptitudinea cu care dl. Medrea știe să se facă agreat clientele, formează baza negustoriei sale se-riose.

Ne bucurăm când elemente distincte ca al d-lui Medrea, sporesc rândurile negustorilor din Arad.

Noutăți în ghete de primăvară mare assortiment la

Fratii APPONYI

Dermata, Carmen, Boris,
We Ego Klae și diferite
mărci bucureștene

In acțiunea de urmărire a infractorilor poliția și-a aliat, ca ajutorare, tot ce poate contribui la o mai atență vigilentă contra tuturor celor care trăiesc din „șterpelit” ce e al altora, și mai cu seamă la rapi- da, lor filare și descoperire.

O bună unealtă de urmărire o alcătuiesc azi căinii polițiști — cu mărzi fin de dedecți, dresați în direcția „selecționării” și „agățării” delicventelor. Cele mai multe poliții folosesc căinii drept cei mai buni și fideli auxiliari ai lor.

Acum câteva zile, un masiv căine mergea flancat de doi tineri — spre tribunal. În urmă de tot, un gardian de stradă, împosabil, cu măiniile în buzunar urmărea cu ochii grupul celor trei. Si mai la urmă, venea un grup nerăbdător de tigani îngrijorate. Probabil că cei doi tineri care flancau căinile — și ei de culoare tuciurie — făceau parte din bulibășia cartierului brunet al Aradului: famosul Cheches.

Căinile, care era al poliției, mer-

Inca dela instalarea sa la conducerea ministerului Agriculturii, d-l prof. Cornățeanu a anunțat o serie de reforme, care între timp, au și fost realizate.

Prin legea promulgată recent, la aplicarea căreia se lucrează în prezent cu totă celeritate impusă de împrejurarea că ne aflăm în plină campanie agricolă, d-l ministrul Cornățeanu a urmărit să dea acestui important departament un cadru corespunzător de organizare.

S-a sistematizat în primul rând gruparea serviciilor.

S-a realizat o simplificare a formalismului burocratic, pentru ministerul Agriculturii să fie un adăvărat minister al plugărilor.

S-a făcut o schimbare necesară în întreg personalul de conducere.

Elemente tinere și capabile au fost

chemate la locuri de răspundere, și d-l ministrul al Agriculturii și pune mari nădejdi în activitatea lor.

A fost o reformă curajoasă, chibzuință cu totă grijă de a se desculpa toate inițiativele la lucru spornic, pentru propășirea agriculturii.

Acțiunea ministerului Agriculturii, în cele trei mari direcții: domeniul tehnic, domeniul economic și domeniul organizării profesionale, este de acum mult înțesnită.

Râvnă creațoare a unui ministru tânăr a stimulat energiile amoroșite din partea ministerului Agriculturii, asigurând corporilor de specialitate cele mai bune relații de muncă folositoare.

(Continuare în n-rul viitor)

(Continuare în n-rul viitor)

PAGINA SPORTULUI

Casa M. S. Regelui

Comunicat Nr. 24

Mareșalul Curții Regale să cunoască următoarele:

In după amiază zilei de 27 Aprilie a. c. MAJESTATEA SA REGELE a inspectat Flota de Aviație Pipera.

București, 27 Aprilie 1939.

Propaganda peste hotare

In legătură cu contribuția Subsecretariatului de Stat al Propagandei la organizarea Expoziției dela Milano, d-l subsecretar de stat Eugen Tițeanu a primit din partea d-lui Teofil Sidorovici, comandanțul „Străji Tării”, scrisoarea de mulțumire de mai jos:

„Vă rugăm a primi din partea Siroja Tării cele mai calde mulțumiiri pentru sprijinirea și prilejul ce l-a oferit de a putea participa la Expoziția dela Milano, unde a putut prezenta în cele mai frumoase condiții marea opera a Majestății Sale Regelui, de regenerare a Neamului și Tării prin tineretul său”.

SANATATE!

Comandantul Străji Tării:

TEOFIL GH. SIDOROVICI

Avis către proprietarii de casă

Direcțiunea Intreprinderii Comunale roagă pe toți proprietarii de casă, cari au permis fișe de recensământ pentru căratul gunoaielor menajare, să-le completeze și să le trimită urgent la birourile Intreprinderii (Fabrica de Gaz) str. Muciul Scaevola No. 9—13, orice întârziere cu trimiterea declarațiunilor, ar putea cauza perturbări în căratul gunoaielor menajere, așa că toți proprietarii de casă sunt rugați, chiar în interesul lor, să trimită fișele complete cât mai urgent.

Totodată se reamintește că oamenii Intreprinderii sunt strict obligați a goli lăzile de gunoi din curțile caselor, în schimb lăzile din bucătării și locuințe se vor trimite de către locatari, spre golire, în stradă, când se prezintă căruja cu gunoi, dând semnalul cu clopoțelul. — Publicul este rugat să anunță imediat (la telefon 27-09), orice nereguli și în special, dacă oamenii cu căratul gunoiului cer bacășuri sau remunerări speciale delă locatari, sau dacă refuză să golească lăzile din curțile caselor, — aceste abateri urmând a fi sancționate în modul cel mai sever..

INTREPRINDEREA COMUNALĂ ARAD, DIRECȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Fabrica de Gaz sisteață procurarea gazului la data de 1 Maiu 1939.

Luni, 1 Mai 1939 fiind sărbătoare legală și nefiind serviciu abonamente de autobuze, nu se eliberează până Marți, 2 Mai, orele 8.

INTREPRINDEREA COMUNALĂ ARAD DIRECȚIUNE

AMEFA—Sp. Studențesc 1:0 (0:0)

Gloria-Victoria 2:1 (1:0)

ARAD. — Pe o ploaie care a căzut cu intermitență, cea mai românească grupare din campionatul național Sportul Studențesc, a dat replica formației locale Amefa, de care în toamnă la București a dispus cu astronomicul scor de 7:1. Dacă de astădată localnicii și-au luat revanșă, nu ne surprinde cătuși de puțin, fiind obișnuiți să asistăm la victorii roș-negre, atunci când nimeni nu se aşteaptă și în fața unor grăpări dacă nu mai bune, cel puțin egale. De altfel matcărul de ieri de pe terenul Gloria n'a fost câștigat de Amefa, ci pierdut de Sportul Studențesc; căci bucureștenii au fost superiori în toate comportamentele și au dominat cu autoritate o mare parte a matchului. Forma strălucită a portarului arădan Gerold, a făcut ca studenții să nu poată transforma nici unul din numeroasele atacuri pe care le-au întreprins. Apoi oaspeții au păcătuit atunci când au stăruit să joace mai mult pe aripa dreaptă, unde Marinescu nu l-a putut înlocui cu succes pe Schulder. Cu toate acestea n'au meritat înfrângerea, un rezultat egal fiind cel mai real. Goalul care a adus victoria localnicilor, a fost înscris în-

tr'o perioadă de absolută dominare studențescă. La încrerea punctului a contribuit foarte mult fundașul Sportului, Bădulescu, care greșind l-a pus într'o minunată poziție de a trage pe arădanul Le... O greșală hotărâtoare, care a costat Sportului Studențesc două puncte pierdute...

Matchul în general a fost spectaculos. S'a jucat timp de 90 de minute, rapid, cu deschideri lungi și precise, chiar și atunci când ploaia s'a întreținut. Echipele n'au părtut cătuși de puțin obosite, astfel că și spre sfârșit exista înșuflețirea din primele minute. Spectatorii au părăsit terenul mulțumiți de întâlnirea la care au asistat. Aceasta în ceeace privește jocul propriu zis, nu și rezultatul.

Arbitrul și echipele

In fața a 1500 spectatori, d. Gabriele Rusu (Cluj) a condus corect și imparțial, următoarele echipe: AMEFA: Gerold, Covaci, Slivă, Szurdi Szabó Szániszlo, Bermozér, Leibstein, Perneki, Reinhardt, Bătrân.

Sp. Studențesc: Constantinescu, Duce, Bădulescu, Tache Dumitrescu, Drăgan, Mitan, Marinescu, Mihăilescu, Constantinescu Grecu, Gică Popescu.

Jocul

Amefa are mingea de începere și Bermozér conduce în aut. Arădanii mai întreprind căteva acțiuni, apoi Sp. Studențesc atacă pe dreapta unde Marinescu pierde în duel cu Szániszlo. În minutul 7, Gică primește primul balon, demarează pe tușe, apoi se apropie vijelios de poartă și dela 16 metri expediază o bombă formidabilă, pe care Gerold nu o poate reține și respinge în picioarele lui Ștefănescu care dela 2 metri trage afară... A fost o fază emociionantă și cam „caldă” pentru localnici Urmează o serie de atacuri

Situație favorabilă a economiei mondiale

BERLIN. — D-rul Rudolf Eicke, director la Banca Reichului, a declarat că perspectivele, pe care le are evoluția economiei mondiale, se pot considera ca îmbunătățite, măcar că situația politică externă este neclară. In multe țări se arată simptomele unui nou avânt în economie, care va duce la creșterea puterii de absorбie pentru mărfurile străine. Prețurile materiilor prime, care se auzuseră mult în 1938, încep acum iar să se indrepte. În prezent există bune șanse de desfaceră pentru bunuri de investiție, ca produsele industriei de fier și oțel, în special mașini, instalații electrice, motoare, automobile și chiar pentru articole de export ale industriei chimice. Cola bunurilor de investiție în exportul german s'a urcat dela 31%, în 1937 la 43%, în 1938.

Pentru ani termen de așteptare în clearingul Turco-francez

ISTANBUL. — Pentru liyările de mărfuri din diferite țări, sunt fixate acum, la clearing, termenele de așteptare de mai jos, socomitate din ziua când se depune la Banca centrală turcă contra valoarea mărfii livrată în Turcia și până în ziua când se achită de către instituția de clearing străină: Germania zilele de poștă, Polonia zilele de poștă, Italia 2 1/2 luni, Belgia 3 luni, România 6 luni, Ungaria 8 luni, Elveția 10 luni, Olanda 1 an, Anglia 2 1/2 ani, Franța (clearing de mărfuri) 4 ani, Franța (clearing nou) 1 an. Aceste termene de așteptare în clearingul Turciei arată greutățile raporturilor economice ale Turciei cu Anglia și cu Franța.

CLUJ. — Ce n'a putut Dumineca trecută Amefa la Arad, a înfăptuit ieri Gloria, disponând de Victoria cu scorul de 2:1 la Cluj. Arădani au meritat să câștige, jucând ca înșuflețire și domând cu autoritate. Ambele

puncte ale Gloriei au fost scrise de Tudor. Dacă arădani vor produce același joc în restul de trei întâlniri le mai au în campionat, scăpa de lanterna și odină cu aceasta de retrogradare.

la ambele porți. Constantinescu și Gerold în zile bune, smulg ropote de apaluze, ambii având intervenții frumoase și mai ales reușite.

Min. 10 Marinescu trage puternic pe lângă. După un minut Perneki scapă o ocazie de a deschide scorul. Urmează o nouă fază spectaculoasă. Ștefănescu deschide lung extrema dreaptă. Marinescu se apropie de poartă și dela 20 de metri bate puternic, însă Gerold prinde într-un stil impresionant. Immediat, colegul său Constantinescu, la un atac al Amefei imită figura, parând o bomă a lui Leb. Min. 16 aduce un „luft” grosolan a lui Slivă care și la acest match a dovedit că nu știe jucă foot-ball...

Gestul lui Szabo

In min. 20 mijlocișul centru al echipei arădane, Szabo, comite o greșală, intrând cu totă forță în micul Mihăilescu care, natural, este trântit la pământ. Arbitrul sanctionează duritatea, iar o parte din public huiduiește. Vinovatul comite de astădată o nouă greșală, care nu-i face fală nici lui și nici grupării muncitorești. Acestui public, Szabo îl întoarce spatele și își bate cu palma partea dorsală, „ca la fotograf”. Un gest nu prea sportiv... Nu? Ce zici dle Markovits?

Duritatea lui Bătrân

Dacă cineva a terselet frumusețea matchului, care se

Celelalte rezultate de ieri

TIMIȘOARA. — Ripensia-Venus 1:1 (1:0). Derbyul campionatului național s'a terminat la egalitate. Punctele au fost înscrise de Marcu pt. Ripensia și Orza pentru Venus. Se pare că după acest match, bucureștenii vor căperi titlul de campioni naționali, fără să fi suferit vreo înfrângere. Fapt cam rar în analele foot-ballului.

BUCUREȘTI. — Rapid-Juventus 4:0. Foștii feroviari sunt în formă. Au marcat: Baratki (2), Moldoveanu și Vintilă.

BAIA-MARE. — UDR — FC Carpați 2:0. Surpriza zi-

lei. Un rezultat cu totul așteptat și cam suspect...

PLLOEȘTI. — Chinezul-Tricolor CFPV 2-2. Comitantii, amenințați cu retrogradarea și-au împărtit punctele după un match tare, la care n'au lipsit duritatea.

Venus e sigur campion. Pentru locurile 7, 8 și 9 va

se va da între: Juventus-Gloria, Sp. Studențesc, Chinezul, Tricolor și UDR.

Se pare că echipele clasate în curile 10, 11 și 12 au tot „șansele” să se trezească în Divizia B.

Simpatica orchestră Nermesan a plecat din Arad

Nopțile de voie bună ale Aradului au fost delectate trei ani de zile de neîntrecutul arcus al virtuozului Antoniu Nermesan, conducătorul unei orchestre de-o armonie dulce și duioasă.

Meritul lui Antoniu Nermesan este de a fi introdus melodia românească oriunde pe unde și-a purtat arcusul său măestră. Român din Banat, absolvent al conservatorului de muzică — Toni (așa cum îl dezmerdam noi) s'a bucurat de prietenia noastră a tuturor și niciodată n'a fost socotit drept numai un simplu conducător de orchestră, ci un prieten al românilor care îi sorbea melodile românești pe care le scotea din arcusul său, cu simț și cu emoție, cum numai un român poate cănta.

De aceeași măsură i-au fost și

celalți membri ai orchestrei: Zoly, la pian și acordeon; Lancsí, viorist ajutor; Horváth, la piston și acordeon; Géza Nic., la saxofon și clarinet; Harsányi Manó, toboșar. Toți feau la fel cu conducătorul Toni.

Toni este un artist împărtășit muzica românească, pe care o să în acorduri de patetice trăuri — cum și căntă românul dragile lui melodii.

Faptul că Toni a luptat și pentru răspândirea bogăției culturii românești, pe orunde cu orchestra sa, așa cum în secolul trecut aci la Arad — și dorința să fie tot binele, ca unui prieten regretăm plecarea lui din Arad.